

Legislativní rada vlády

Čj. 1336/22

V Praze 12. ledna 2023

Výtisk č.:

S t a n o v i s k o

Legislativní rady vlády

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění
pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České
republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další
související zákony**

I.

K celkovému zaměření návrhu

Cílem předloženého návrhu zákona je především změna úpravy zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů a vedle toho i změny některých dalších souvisejících zákonů. Návrh zákona přitom navazuje na vládní návrhy zákonů z minulého volebního období Poslanecké sněmovny, které nebyly projednány v důsledku končícího volebního období. Jejich obsah podle předkladatele tvoří přibližně 70 až 80 % úpravy obsažené v nyní předkládaném návrhu zákona. Předložený návrh zákona konkrétně navazuje na tyto vládní návrhy:

- 1) sněmovní tisk č. 1033 se shodným názvem (návrh zákona byl vládou schválen usnesením č. 931 ze dne 21. září 2020 jako čj. 510/20); tento vládní návrh
 - reagoval na praktické problémy vznikající při vedení řízení o udělení mezinárodní ochrany, které byly indikovány od poslední rozsáhlé novely zákona o azylu z roku 2015,
 - reagoval na Audit národní bezpečnosti (2016) a jeho Akční plán,
 - promítal závěry aktuální judikatury a doporučení plynoucí z tzv. schengenských evaluací (2019) v zákoně o azylu i v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky,

- zefektivňoval současnou právní úpravu, především pak úprav usprávních řízení ve věcech mezinárodní ochrany a navazujících řízení před správními soudy;

2) části sněmovního tisku č. 642 (*vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony*) věnované trestu vyhoštění (návrh zákona byl vládou schválen usnesením č. 767 ze dne 4. listopadu 2019 jako čj. 715/19).

Předložený návrh zákona dále nově reaguje na upravené znění směrnice Evropské unie věnované tzv. modrým kartám (*Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883 ze dne 20. října 2021 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci a o zrušení směrnice Rady 2009/50/ES*). Právě její transpozice představuje hlavní cíl novely zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Předložený návrh zákona obsahuje také návrhy na

- a) zařazení dětí - cizinců s povoleným dlouhodobým pobytem do systému veřejného zdravotního pojištění až do jejich zletilosti a
- b) zpřísnění trestního postihu převaděčství v trestním zákoníku, a to zejména v důsledku migrační vlny z tzv. balkánské trasy.

II.

Vztah k právu EU

Hlavním cílem předloženého návrhu zákona je zajištění implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883 ze dne 20. října 2021 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci a o zrušení směrnice Rady 2009/50/ES.

Předloženého návrhu zákona se dále dotýkají zejména tyto předpisy práva Evropské unie:

- ustanovení primárního práva EU, zejména čl. 77 až 80 Smlouvy o fungování Evropské unie a Protokol o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie;
- směrnice Rady 2001/40/ES ze dne 28. května 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí;
- směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny;

- směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, v konsolidovaném znění;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, v konsolidovaném znění;
- směrnice Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění);
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění);
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci;
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (přepracované znění), v konsolidovaném znění;
- nařízení (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, v platném znění, tj. včetně nařízení Evropského

parlamentu a Rady (EU) 2017/1954 ze dne 25. října 2017, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí;

- nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (kodifikované znění), v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2226 ze dne 30. listopadu 2017, kterým se zřizuje Systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu a údajů o odepření vstupu, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí překračující vnější hranice členských států, kterým se stanoví podmínky přístupu do systému EES pro účely vymáhání práva a kterým se mění Úmluva k provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 767/2008 a (EU) č. 1077/2011, v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1240 ze dne 12. září 2018, kterým se zřizuje Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a kterým se mění nařízení (EU) č. 1077/2011, (EU) č. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 a (EU) 2017/2226, v platném znění;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (kodifikované znění), v platném znění;

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010;
- a další předpisy z oblasti cizineckého práva, včetně dalších směrnic v oblasti dlouhodobé migrace, nebo přímo použitelných předpisů upravujících informační systémy SIS a VIS [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1861, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008].

Předloženého návrhu zákona se také týká judikatura Soudního dvora Evropské unie, a to zejména

- rozsudek ze dne 9. listopadu 2010 *B a D* (C-57/09 a C-101/09),
- rozsudek ze dne 18. prosince 2014 *Mohamed M'Bodj v. État belge* (C-542/13),
- rozsudek ze dne 4. května 2017 *Rīgas satiksme* (C-13/16),
- rozsudek ze dne 25. července 2018 *Alheto* (C-585/16),
- rozsudek ze dne 14. května 2019 *M v. Ministerstvo vnitra a X. a X. v. Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (C-391/16, C-77/17 a C-78/17),
- rozsudek ze dne 19. března 2020 *PG v. Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (C-406/18),
- rozsudek ze dne 17. prosince 2020 *Evropská komise proti Maďarsku* (C-808/18),
- rozsudek ze dne 30. června 2022 *Valstybės sienos apsaugos tarnyba* (C-72/22),
- rozsudek ze dne 12. dubna 2018 *A a S* (C-550/16),
- rozsudek ze dne 19. června 2018 *Gnandi* (C-181/16).

Předloženého návrhu zákona se dotýká řízení o porušení smlouvy č. 2019/2171, vedené proti České republice, zahájené dne 26. července 2019 z důvodu nedostatečného provedení čl. 10 odst. 1 písm. a) až e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU. Předložený návrh zákona na výtky reaguje doplněním odpovídajících prováděcích opatření do zákona o azylu.

Návrh zákona je s právem EU částečně slučitelný; po zapracování připomínek uvedených v části IV. tohoto stanoviska bude s právem EU plně slučitelný.

Transpoziční lhůta ke směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883 uplyne dnem 18. listopadu 2023.

III.

Způsob projednání návrhu

Návrh zákona byl projednán v připomínkovém řízení, jehož výsledky jsou uvedeny v předkládací zprávě a v části X. předloženého materiálu.

Návrh zákona je podle předkladatele předložen vládě k projednání bez rozporu mezi členy vlády. V případě připomínkových míst, která nejsou na vládě zastoupena přímo, však přetrvávají jednotky nevypořádaných připomínek, které se v souladu s Legislativními pravidly vlády neoznačují jako rozpory. Celkem jde o 14 tematických celků. Jde o připomínky Kanceláře Veřejného ochránce práv (10 témat), zmocněnkyně vlády pro lidská práva (8), Unie zaměstnavatelských svazů a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů (týchž 5 témat), Nejvyššího správního soudu (2), Svazu průmyslu a dopravy ČR a Akademie věd ČR (shodné 1 téma).

Přehled nevypořádaných připomínek a stanovisko předkladatele k nim jsou podrobně uvedeny v předkládací zprávě. Pro úplnost je předkladatel člení na nevypořádané připomínky ke změnám již projednaným Legislativní radou vlády a vládou v roce 2020 a na nevypořádané připomínky k ostatním ustanovení nebo nad rámec návrhu.

Na základě výsledků připomínkového řízení se ve věci „řízení v případě zvláštní situace“ podle navrhovaných § 75 a 75a zákona o azylu (čl. I body 152 až 154 části první návrhu zákona) návrh zákona vládě předkládá ve 2 variantách. Ve variantě I se navrhuje schválit celou novou speciální úpravu ve vztahu k obecné procesní úpravě v zákoně o azylu tak, jak je navržena. Ve variantě II se navrhuje tuto speciální úpravu do zákona o azylu vůbec nezavádět. Blíže jsou tyto varianty popsány na straně 4 předkládací zprávy.

Návrh zákona byl projednán pracovními komisemi Legislativní rady vlády pro správní právo, pro evropské právo a pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

Legislativní radou vlády byl návrh zákona projednán na jejím zasedání dne 12. ledna 2023.

IV.

Návrh změn

Legislativní rada vlády má k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, tyto připomínky:

Sdělení pro vládu:

1. Jak je zmíněno v části III tohoto stanoviska, na základě výsledků připomínkového řízení se ve věci „řízení v případě zvláštní situace“ podle navrhovaných § 75 a 75a zákona o azylu (body 152 až 154 části první návrhu zákona) návrh zákona vládě předkládá ve 2 variantách:

- ve variantě I se navrhuje schválit celou novou speciální úpravu ve vztahu k obecné procesní úpravě v zákoně o azylu tak, jak je navržena;
- ve variantě II se navrhuje tuto speciální úpravu do zákona o azylu vůbec nezavádět.

Legislativní rada vlády úpravě řízení v případě zvláštní situace věnovala zvýšenou pozornost a důkladně ji projednala. Učinila tak již podruhé, neboť obdobně diskutovala stejnou úpravu, která již byla součástí návrhu zákona, který Legislativní rada vlády projednávala pod čj. 510/20 dne 9. července 2020. Výsledkem tehdejšího projednávání bylo sdělení pro vládu ve stanovisku tehdejší předsedkyně Legislativní rady vlády ze dne 16. září 2020 k upravenému znění návrhu zákona, ve kterém byly shrnuty výhrady členů Legislativní rady vlády k návrhu úpravy řízení v případě zvláštní situace.

Legislativní rada vlády nyní opětovně posoudila úpravu navrhovanou ve variantě I jednak komplexně, jednak se věnovala podrobně jednotlivým ustanovením.

V první řadě se Legislativní rada vlády zabývala otázkou, na základě kterého právního nástroje by měl být zákonem předvídaný režim řízení v případě zvláštní situace vůbec spuštěn. Legislativní rada vlády vedla diskusi o nařízení vlády, které je v návrhu zákona předpokládáno, opatření obecné povahy vydávané vládou nebo o usnesení vlády a projednávala i názor, že by žádného zprostředkujícího aktu vlády nebyla vůbec potřeba, ale o spuštění režimu řízení v případě zvláštní

situace by rozhodl ten správní orgán, který ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje, tedy Ministerstvo vnitra.

Podle převažujícího názoru členů Legislativní rady vlády by nařízení vlády předpokládané v čl. I bodě 153 návrhu novely zákona o azylu v ustanovení § 75 odst. 1 návrhu, které by mělo stanovit, že řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany podaných v době a místě stanoveném nařízením vlády a na ně navazující řízení o žalobách proti rozhodnutí ministerstva se vedou za podmínek uvedených v odstavcích 2 až 7 a v § 75a, podle takového předpokládaného obsahu nebylo prováděcím právním předpisem ve smyslu čl. 78 Ústavy, neboť by nestanovilo ve vztahu k zákonu žádnou podrobnější úpravu obsahující obecná pravidla. V daném případě by šlo pouze o rozhodnutí svého druhu, na jehož základě by se měla začít používat zmíněná zákonná ustanovení. K tomu ale není třeba nařízení vlády, navíc by takové nařízení vlády neodpovídalo podmínkám pro jeho vydání podle čl. 78 Ústavy. Kromě toho by soudy ve správním soudnictví v rámci přezkumu rozhodnutí vydaných v tomto režimu mohly na základě čl. 95 Ústavy dojít k závěru, že podmínky pro vydání takového nařízení vlády nebyly splněny a jeho úpravu neaplikovat a na základě toho rozhodnutí vydaná ve zvláštním režimu rušit jako nezákonná.

Režim řízení v případě zvláštní situace by se měl spustit z podobných důvodů a za podobné faktické situace, pro které právní řád České republiky konstruuje v ústavním zákoně č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, tzv. mimořádné stavy. Je tedy otázkou, zda navrhovanou úpravou nedochází k obcházení ústavního zákona o bezpečnosti České republiky a zda by k řešení zvažované situace neměl být buď využit některý ze stávajících mimořádných stavů, nebo pro tento účel konstruovat mimořádný stav nový. V této souvislosti je nutné poznamenat, že žádný z mimořádných stavů, o jejichž vyhlášení rozhoduje vláda (typicky nouzový stav), se také nevyhlašuje právním předpisem (nařízením vlády).

Jako nejvhodnější právní nástroj pro spuštění zvláštního režimu se jeví opatření obecné povahy, které nadto umožňuje úpravu vést do větších podrobností, než by tomu bylo v případě nařízení vlády. Obdobou budiž opatření obecné povahy o dočasném znovuzavedení ochrany státních hranic podle § 11 až 13 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně

souvisejících zákonů (zákon o ochraně státních hranic), podle nichž může dočasně znovu zavést ochranu vnitřních hranic opatřením obecné povahy vláda a v případě bezprostřední vážné hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost dokonce nezprostředkovaně Ministerstvo vnitra.

Návrh úpravy řízení v případě zvláštní situace ve variantě I vykazuje další vady, které jsou příkladmo uvedeny níže.

V první řadě důvody spuštění režimu řízení v případě zvláštní situace, tj. příchod většího počtu cizinců, který by mohl ohrozit řádné fungování azylového systému, jsou neurčité a bylo by vhodnější kritéria spuštění tohoto režimu nějak objektivizovat. Z návrhu neplyne, co se má rozumět ohrožením řádného fungování azylového systému a co vlastně azylový systém jako takový je. Podmínky pro aplikaci navrhovaných zákonných ustanovení by se měly stanovit přímo v zákoně (bez nařízení vlády, které podle předpokládaného obsahu, jak je již výše uvedeno, žádným nařízením vlády není), tzn. že je třeba upřesnit či doplnit podmínku příchodu většího počtu cizinců. Bude pak na příslušných správních orgánech (zejména Ministerstvu vnitra), aby při splnění stanovených podmínek začaly danou úpravu samy používat. Vláda jim to ostatně může uložit prostým usnesením, pokud by se k tomu neměly, aniž by to zákon musel předpokládat.

Formulace obsažená v navrhovaném ustanovení § 75 odst. 1 zákona, podle níž „může vláda nařízením stanovit, že řízení o žádostech o udělení mezinárodní ochrany podaných v době a místě stanoveném nařízením vlády a na ně navazující řízení o žalobách proti rozhodnutí ministerstva se po dobu stanovenou tímto nařízením vedou za podmínek uvedených v odstavcích 2 až 7 a v § 75a“, skýtá určité nebezpečí spočívající v tom, že když žádost nebude podána ve stanoveném místě, nebude se na žadatele tento režim vztahovat, takže by si žadatel místem podání žádosti sám mohl volit procesní režim řízení o ní.

Úprava obsažená v navrhovaném § 75 odst. 1, podle níž dále může vláda v nařízení vlády stanovit okruh cizinců, na které se nařízení vlády vztahuje, představuje tautologii. Ve skutečnosti jde o to, že by se podzákonným aktem stanovil bez existence jakýchkoliv zákonných kritérií okruh osob, na které se bude vztahovat navrhovaná zvláštní úprava, tzn. osobní působnost zákonné úpravy.

Legislativní rada vlády má také pochybnost, zda lze změnit procesní režim soudního přezkumu správních rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a zda lze

připustit, aby se aplikovala zvláštní úprava rozhodování před soudem odlišná od obecného režimu soudního přezkumu správních rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany toliko v závislosti na tom, že vláda rozhodla o spuštění režimu řízení v případě zvláštní situace.

Úprava navrhovaná v ustanovení § 75 odst. 6 pak může vést k matoucím důsledkům, neboť i když bude rozhodnutí doručeno po lhůtě podle věty první, což znamená, že by se dané řízení dále nemělo vést jako řízení v případě zvláštní situace, bude v rozhodnutí poněkud absurdně stále uvedeno, že jde o rozhodnutí v řízení v případě zvláštní situace.

V neposlední řadě je třeba uvést, že ani směrnice EU takovou speciální procesní úpravu, jaká je navrhována v ustanoveních § 75 a 75a, v řízení ve věcech mezinárodní ochrany neznají. Nejde ani o urychlené řízení podle čl. 31 odst. 8, ani o řízení na hranicích podle čl. 43 směrnice 2013/32/EU. Směrnicové požadavky a záruky je přitom nutné dodržet i v rámci tohoto speciálního režimu. Pochybnosti, zda je navrhovanými § 75 a 75a plně vyhověno všem závazkům plynoucím z práva Evropské unie, přitom nebyly vyvráceny. V opačném případě by byla slučitelnost této úpravy s právem EU podpořena odpovídajícím vyznačením úpravy jako implementační a uvedením v rozdílové a srovnávací tabulce.

Jakkoliv je pro Legislativní radu vlády myslitelné mít nějaké zvláštní řízení pro takovéto předpokládané situace, je nucena konstatovat, a vyplývá to i z výše uvedené argumentace, že varianta I v této podobě vykazuje značné množství vad, pro které ji nelze v rámci předloženého návrhu zákona dopracovat, a že by nebylo vhodné, aby ji vláda schválila v tomto znění v tomto návrhu zákona. Předkladateli se doporučuje variantu I dopracovat mimo návrh tohoto zákona a připravit ji pro případ, že by situace pro její použití nastala a návrh pak přijmout například ve stavu legislativní nouze, až by taková situace nastala.

Z výše uvedených důvodů proto **Legislativní rada vlády doporučuje vládě návrh zákona schválit ve znění varianty II, pokud jde o čl. I body 152 až 154 v části první návrhu zákona, a speciální úpravu řízení v případě zvláštní situace tedy nyní do zákona o azylu vůbec nezavádět.**

2. Legislativní rady vlády je toho názoru, že úprava navrhovaná v čl. XII bodě 11 v části osmé návrhu (změna zákona o správních poplatcích) obsahující

navyšování správních poplatků za přijetí žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo zrušení jeho platnosti vyvolává pochybnosti z hlediska naplnění čl. 32 odst. 3 a 34 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex). Tato ustanovení nařízení EU formulují právo na odvolání, které v české implementační úpravě supluje právě uvedené nové posouzení. Minimálně z hlediska principu ekvivalence, kdy odvolání není ve vnitrostátních případech zpoplatňováno, se zpoplatnění a jeho další navyšování u nového posouzení důvodů neudělení víza, prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo zrušení jeho platnosti nejeví být dostatečně hájitelné. Ani důvodová zpráva uvedenou diskrepanci nehájí, minimálně o to je tedy třeba tuto nestandardní úpravu doplnit.

K jednotlivým ustanovením

Připomínky k jednotlivým ustanovením návrhu zákona jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku.

K důvodové zprávě

1. Důvodovou zprávu v části Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem EU upravit tak, aby v ní některé předpisy nebyly uvedeny opakovaně.
2. Do zvláštní části důvodové zprávy k čl. I bodu 176 v části první návrhu zákona doplnit odůvodnění zrušení § 87 odst. 1 věty páté zákona o azylu, která doposud upravuje možnost seznámit se s obsahem informace nebo stanoviska. Nadále tak nebude využíváno fakultativní úpravy v čl. 23 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, která umožňovala přístup k utajovaným informacím právnímu zástupci, který podstoupil bezpečnostní prověrku.
3. Důvodovou zprávu dopracovat tak, aby odpovídala vládou schválenému návrhu zákona.

K závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace

Závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace upravit tak, aby v ní byla uvedena a řádně, i když stručně, vysvětlována podstata změn, což je v některých částech u některých bodů vynecháno (jindy jsou zase nesystematicky detaily uvedeny). Lépe je třeba pracovat se strukturou stručného popisu jednotlivých změn.

Doplnit k preferované variantě 1 též realistickou variantu, která by mohla ukázat praktické výhody a nevýhody preferované varianty. U doplněné varianty, která by byla reálnou alternativou k preferované variantě, též odhadnout náklady i přínosy. Doplnit vybrané zahraniční zkušenosti, které by ukázaly zahraniční praxi, která je často rozsáhlejší a dlouhodobější, než jaká je v podmínkách České republiky a lze se v ní při nastavení fungování azylových zařízení inspirovat. Doplnit indikátory pro přezkum účinnosti regulace včetně časového horizontu.

K platnému znění navrženými novelami dotčených částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Do platných znění zákonů promítnout změny předloženého návrhu zákona schválené vládou.

K rozdílové tabulce

1. Rozdílovou tabulku upravit tak, aby odpovídala vládou schválenému návrhu zákona.
2. Ustanovení čl. I bodu 2 části první návrhu zákona zřejmě není implementační celé; podtržení a vykázání v rozdílové i srovnávací tabulce upravit.
3. Čl. I bod 28 v části první návrhu zákona je transpozicí čl. 15 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU po opravě; text směrnice v jejím znění po opravě upravit v rozdílové tabulce.
4. Čl. I bod 64 v části první návrhu zákona je implementační zejména k čl. 11 odst. 2 prvnímu pododstavci, čl. 12 odst. 1 písm. f), čl. 42 odst. 3 a čl. 45 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, to je třeba vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
5. Čl. I bod 73 části první návrhu zákona je transpozicí i čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU; vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
6. Čl. I bod 78 v části první návrhu zákona je doplnění transpozice k čl. 29 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU; vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.

7. V části první čl. I body 96 a 151 návrhu zákona jsou, jde-li o poučení, transpoziční k čl. 9 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, to je třeba vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
8. Čl. I bod 113 v části první návrhu zákona je implementační spíše k čl. 6 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU; rozdílovou i srovnávací tabulku upravit.
9. V části první čl. I bod 169 návrhu zákona je implementační i k čl. 7 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU; vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
10. V čl. III bodě 25 v části druhé návrhu zákona jde o částečné využití možnosti stanovené v čl. 9 odst. 2 směrnice Rady 2003/86/ES; vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
11. Čl. III bod 30 v části druhé návrhu zákona je implementační především k čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883; rozdílovou i srovnávací tabulku upravit a ve srovnávací tabulce ke směrnici 2021/1883/EU uvést u čl. 3 odst. 1 ID návrhu.
12. Čl. III bodem 31 v části druhé návrhu zákona se zajišťuje soulad s čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1883; vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.
13. V části druhé čl. III bod 49 návrhu zákona je transpoziční vůči čl. 22 odst. 1 směrnice Rady 2003/109/ES; to je nutné vykázat v rozdílové i srovnávací tabulce.

Ke srovnávacím tabulkám

1. Zpracovat a k návrhu přiložit srovnávací tabulky ke směrnici Rady 2001/40/ES ze dne 28. května 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí, k rámcovému rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu, ke směrnici Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu, a ke směrnici Rady 2004/81/ES ze dne 29. dubna 2004 o povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oběťmi obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a kteří spolupracují s příslušnými orgány.

2. Srovnávací tabulky upravit tak, aby odpovídaly vládou schválenému návrhu zákona.

K tezím prováděcích předpisů

Teze prováděcích předpisů upravit tak, aby odpovídaly vládou schválenému návrhu zákona.

V.

Závěr

Legislativní rada vlády doporučuje vládě **s c h v á l i t** návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění varianty II, pokud jde o čl. I body 152 až 154 v části první návrhu zákona, a přijmout k němu usnesení a v něm stanovit:

„Vláda

I. **s c h v á l u j e** návrh zákona, kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku Legislativní rady vlády, podle závěrů vlády a ve znění varianty II, pokud jde o body 152 až 154 části první návrhu zákona;

II. **u k l á d á** 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra vypracovat konečné znění vládního návrhu zákona podle bodu I tohoto usnesení a předložit jej předsedovi vlády k podpisu;

III. **p o v ě ř u j e**

1. předsedu vlády předložit vládní návrh zákona podle bodu I a II tohoto usnesení předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky k dalšímu

projednání s upozorněním, že tento vládní návrh zákona se týká členství České republiky v Evropské unii,

2. 1. místopředsedu vlády a ministra vnitra, aby odůvodnil vládní návrh zákona podle bodů I a II tohoto usnesení v Parlamentu České republiky;

IV. z m o c ň u j e předsedu vlády, aby na základě odůvodněné žádosti 1. místopředsedy vlády a ministra vnitra pověřil plněním úkolu podle bodu III/2 tohoto usnesení jiného člena vlády.“.

JUDr. MgA. Michal Šalomoun, Ph.D.
ministr pro legislativu
a předseda Legislativní rady vlády

Příloha: připomínky k jednotlivým ustanovením návrhu zákona